

Nr 555.

Av herr **Björling m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 215, angående anslag till lånefonden för bostadsbyggande i städer och stadsliknande samhällen samt anslag till främjande av bostadsbyggande på landsbygden.

I proposition nr 215 hemställer Kungl. Maj:t bl. a., att riksdagen måtte besluta inrättandet av en lånefond för bostadsbyggande i städer och stadsliknande samhällen och såsom kapital för fonden anvisa ett reservationsanslag av 5,000,000 kronor att utgå av lånemedel. Fonden är avsedd för s. k. tertiärkrediter liggande inom 90 procent av fastighetsvärdet.

Tillhandahållandet av dylika krediter har hittills icke betraktats såsom en statlig uppgift. När den sekundära fastighetskrediten ordnades genom inrättandet av Svenska Bostadskreditkassan år 1929 förutsattes, att de statliga bostadslånen över huvud skulle helt avvecklas, och vad speciellt tertiärkrediterna angår framhöll föredragande departementschefen, att dessas tillgodoseende, därest de verkligen kunde anses outhärliga, snarast vore en kommunal angelägenhet. Samma uppfattning hävdades i de bostadssakkunnigas betänkande.

Endast vid ett tillfälle, nämligen år 1933, har riksdagen beviljat medel för detta ändamål. Beslutet tillkom såsom ett led i de statliga åtgärderna för arbetslöshetens lindrande och avsåg mindre att tillgodose ett faktiskt föreliggande kreditbehov än att uppmuntra till en sådan ökning av byggnadsverksamheten, att nya sysselsättningsmöjligheter därigenom skapades. När Kungl. Maj:t vid 1934 års riksdag begärde att viss del av anslaget till bostadsförbättringar å landsbygden skulle få användas till tertiärkrediter i städer och stadsliknande samhällen blev denna begäran av riksdagen avslagen.

Erfarenheterna av den låneverksamhet, som bedrivits i enlighet med 1933 års beslut, synas oss icke heller vittna om förefintligheten av något egentligt behov i förevarande hänseende. Såsom framgår såväl av departementschefens yttrande till statsrådsprotokollet som av särskilda utskottets utlåtande i ämnet var denna verksamhet icke avsedd att omfatta de största städerna. För deras vidkommande ansågos den öppna marknadens kreditmöjligheter vara tillfyllest. Av den redogörelse för disponeringen av anslaget, som lämnas i nu föreliggande proposition, framgår emellertid, att den huvudsakliga delen därav gått till de tre största städerna. Vid utgången av budgetåret 1933—34 hade byggnadslånebyrån preliminärt beviljat lån till ett sammanlagt belopp av 4,652,839 kronor, därav till Stockholm, Göteborg och Malmö 3,194,804 kronor. En sådan fördelning av lånemedlen var varken av Kungl. Maj:t eller riksdagen förutsedd och kan förklaras endast därav, att tillräcklig efterfrågan icke försports från sådana samhällen, vilka ansetts böra i främsta rummet komma ifråga.

Då det legitima behovet av fastighetskrediter i städerna efter bostadskreditkassans inrättande och under nu rådande förhållanden på kapitalmarknaden torde få anses vara väl tillgodosett och då, såsom statskontoret framhållit, de statliga krediterna icke kunna utgöra någon väsentlig förutsättning för en fortsatt byggnadsverksamhet av tillfyllestgörande omfattning hemställa vi,

att Kungl. Maj:ts proposition nr 215, i vad den avser inrättandet av en lånefond för bostadsbyggande i städer och stadsliknande samhällen samt anvisandet av 5,000,000 kronor såsom kapital för denna fond, icke måtte av riksdagen bifallas.

Stockholm den 30 mars 1935.

Carl Björling.

A. W. Lundén.

Nils Persson.

A. Olsson
i Mora.

Elof Ljunggren.

P. J. Näslund.
